

RÅD TIL KOLD BETON
MEN IKKE TIL VARME
SENGE

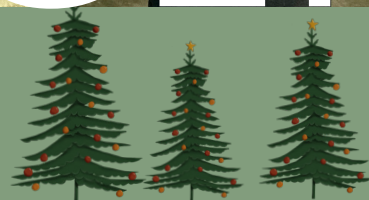
#STEMMERFRAGADEN

SANDSIGER

Nr. 12 December 2025

Foto: SAND

Med lukningen af Kirkens Korshærs natpladser i Sydhavnen er der nu ingen overnatningspladser i Aarhus midtby, hvor man bare kan møde op og få en seng og tag over hovedet for natten.

Natpladsen er mere end et sted at sove – det er det sidste sikkerhedsnet

UD I NATTEN. Hen over sommeren har flere kommuner lukket deres såkaldte natpladser, altså sovepladser på natcaféer. Det betyder, at hjemløse nu er henvist til gaden – især dem, der ikke kan eller må bruge andre tilbud. Det rammer de allermest sårbare.

Af Ask Svejstrup, sekretariatsleder i SAND

Slagelse, Hillerød, Næstved, Glostrup og Aarhus er kommuner, der allerede har lukket deres natpladser, mens København kraftigt har skåret i antallet. Kommunerne skyder skylden på staten, men baggrunden er, at de i flere år har finansieret natpladserne som om de var §110-herberger, altså almindelige herbergspladser. Da staten stoppede med betale en del af udgiften, valgte mange kommuner at stoppe betalingen og dermed lukke pladserne.

To typer lovgivning

I Danmark findes der to typer lovgivning:

- **SKAL-lovgivning**, hvor kommunerne skal levere en ydelse
- **KAN-lovgivning**, hvor de kan vælge at tilbyde noget ekstra

Herberger efter servicelovens §110 hører under SKAL-lovgivningen. Kommunerne skal sikre tilstrækkeligt med pladser, og staten dækker halvdelen af udgifterne, da hjemløse ikke har en fast kommune. Natpladser er derimod en KAN-bestemmelse, hvilket betyder, at kommunerne frit kan vælge at nedprioritere eller lukke dem.

Og det er præcis det, der er sket.

En seng for natten

Det tragiske er, at natpladserne er en af de billigste og enkleste måder at sikre, at mennesker i dyb udsat-

hed kan overleve natten. En seng, lidt mad, varme og tryghed – ikke en langsigtet løsning, men en nødvendig én. Når kommunerne fjerner dette tilbud, er alternativet for mange gaden.

Man kan spørge, hvorfor de hjemløse ikke bare bruger herbergerne, der efter loven skal være til rådighed. Men kommunerne leverer enten ikke nok §110-pladser, eller herbergerne ligger så langt væk fra midtbyen, at hjemløse ikke kan komme dertil. I Aarhus ligger de fleste herberger fx 8–12 km udenfor byen og det er en distance man ikke bare tilbagelægger – slet ikke hvis man er dårligt gående og har hele sit liv med i plastikposer.

Forskellige målgrupper

Målgrupperne for natpladser og herberger er desuden vidt forskellige. Mange, der bruger natpladser, kan slet ikke opholde sig på

et herberg, fordi de har et massivt stofbrug og forstyrrelser, andre har udadreagerende adfærd og bliver smidt ud, nogle har svære psykiske problemer og kan ikke holde ud at være i et lukket værelse, flere er bange for registrering og kontakt med systemet.

For dem er natpladserne det eneste sted at komme ind fra kulden. Samtidig fungerer pladserne som forbindelse til resten af hjælpesystemet: Personale, der kender dem, og kan hjælpe videre, når de en dag er klar.

Ingen pladser på herberget

Problemet er, at kommunerne mange steder heller ikke leverer nok §110-pladser – selvom det er et krav. Det betyder, at mennesker ender på natpladser, fordi der ikke er plads andre steder, og når natpladserne så også lukker, ender de på gaden.

Heldigvis findes der kommuner, der tager ansvar. I Odense og Aalborg drives natpladserne lovligt og fortsat, fordi behovet er stort – og fordi det er det rigtige at gøre. Frederiksberg vælger at fortsætte driften og endda fordoble tilskuddet til pladserne. Ikke fordi de skal, men fordi de vil. Pladserne er fyldt året rundt, ligesom mange af de steder, der nu er lukket, også var.

Det burde være en selvfølge: Når man ved, at mennesker sover ude i kulden, fjerner man ikke deres sidste mulighed for varme, mad og en seng. Man tager ansvar – fordi man kan, og fordi man bør.

SAND Østjylland protesterede under valgkampen netop mod lukningen af natpladser i Aarhus. Her står de sidste natpladser for at skulle lukke – og så skal man ca. 10 km uden for byen hvis man skal under tag. "Man kan mene, at det her er de hjemløses problem. Men det kan meget hurtigt blive resten af Aarhus' problem, hvis vi skal have folk sovende i gaderne og ly bag folks parkerede biler. Det er simpelthen hverken holdbart eller værdigt", lød det fra formand for SAND Østjylland, Freddy Nielsen, i den forbindelse.

"Hej – har I ledige pladser?"

RUNDRINGNING. Hvert år i slutningen af november/starten af december ringer SAND rundt til herberger i København og et par andre byer for at høre om der er ledige pladser. Formålet er at få et øjebliksbillede af om der er tilstrækkeligt antal pladser og hvor mange der dagligt afvises fra herbergerne. Hold øje med SANDs hjemmeside; her offentliggør vi årets resultat.

DEADLINE OG JULELUKKET

Husk at der også er plads til din historie i SAND-siger.

Deadline for næste nummer ligger tidligt pga jul, så allerede d. 16/12 er der deadline for næste nummer. SANDs sekretariat holder julelukket fra d. 22/12 – 1/1. Begge dage inkl. God jul og godt nytår!

Dead-line

Til kamp for fællesskaber

SAND har gennem mange år været et stærkt og rummeligt fællesskab for hjemløse og tidligere hjemløse. Det giver en følelse af fællesskab, når man samles om at kæmpe for lighed og retfærdighed. Når man mærker, hvordan man sammen står stærkere, når man fx vil sikre sig, at hjemløshed er på lystavlen hos alle kandidater til et kommunalvalg. Dét stærke fællesskab bygger SAND nu videre på i et nyt projekt, der hedder Hjemløsefællesskaber. SAND har fået midler til over et år at styrke fællesskabet i fire byer; Aarhus, Esbjerg, Odense og København.

Vi skal skabe sociale aktiviteter og netværk, forebygge og mindske ensomhed, og i det hele taget skabe fællesskaber hvor der er plads til alle.

Hold øje med SANDs Facebook samt projektets Instagramprofil @sandefaellesskaber for mere info. Eller kontakt tovholder Amanda på 93 96 35 19, hvis du er nysgerrig.

Som kickoff på projektet deltog en gruppe nye og garvede SAND folk i en bootcamp i Horsens d. 26.-27. november. Her skulle deltagerne brainstorme på aktiviteter og netværk. Der blev også arbejdet med, hvordan man skaber fællesskaber, som er trygge for mennesker, der har traumer med sig i bagagen. På bootcampen fik vi desuden besøg af Kristina Ørris fra Brugernes Akademi, der delte sine guldgruber fra et lignende projekt med deltagerne til fælles inspiration.

Foto: Louise Herrche Serup

AT FÅ EN STEMME. En af SANDs fornemmeste opgaver er at give folk stemme; det bruger vi på folkemøder, i medierne, på besøg på herberger og i mange andre sammenhænge. Modet og muligheden for at gøre andre klogere på hvordan det er at være hjemløs. Derfor har det været en kæmpe fornøjelse at være en del af produktionen bag den nye dokumentar Giv os en chance.

Filmen følger en skrivegruppe ledet af forfatter Trisse Gejl. Her får de unge hjemløse et frirum – og et sprog. Ikke et perfekt sprog. Men deres eget. Et sted hvor de tør tage ejerskab over fortællingen om, hvem de er, og hvem de gerne vil være.

Hos SAND har vi arbejdet sammen med Trisse Gejl og filmens instruktør Amanda Seeberg og Andrea Vijgen Strøbæk gennem flere år. Sammen har vi udviklet og afprøvet skriveværksteder for hjemløse. Og vi har set det med egne øjne: Hvordan det at skrive kan give styrke, selvtillid og en ny måde at forstå sig selv på.

Flere deltagere har sagt, at de for første gang følte, at de havde noget at bidrage med. At deres erfaringer ikke kun var noget, de skulle væk fra – men også noget, de kunne skrive frem. Og dele med andre.

GIV OS EN CHANCE. En film af Amanda Seeberg og Andrea Strøbæk. Kan ses på TV2PLAY.

SAND Vestsjælland modtager Enhedslisten Holbæks Græsrodspris

Onsdag den 12.11.2025 kl. 13 lagde tre repræsentanter fra Enhedslisten Holbæk – Karen Thestrup Clausen, Morten Stig Pedersen og Lars Jalking – vejen forbi Kirkens Korshærs varmestue i Holbæk. De kom for at dele **to Græsrodspriser** ud. Den ene gik til Kirkens Korshærs varmestue i Holbæk, og den anden til **SAND Vestsjælland**.

Vi var godt repræsenteret fra SAND Vestsjælland. Fra bestyrelsen deltog Carsten Jørn Larsen, Susanne Moos og Jette Hansen, og så var jeg selv med i egenskab af medlem af Udsatterrådet i Holbæk.

Det er en stor ære at få en pris for vores utrættelige arbejde med at gøre politikerne opmærksomme på, at de hjemløse findes – og at det desværre ikke er alle hjemløse, der har ressourcerne til selv at råbe politikerne op. Derfor har de nogle som Carsten, Moos, Jette og jeg selv til at råbe **“vagt i gevær”**.

Vi fire er de SANDe eksperter, for vi har selv prøvet på egen krop, hvordan det er at være hjemløs.

Hvad de 5.000 kr., som følger med Græsrodsprisen, skal bruges til, må bestyrelsen i SAND Vestsjælland beslutte. Men jeg tænker, at de nok skal blive brugt til noget fornuftigt.

Vi fra SAND Vestsjælland takker mange gange Enhedslisten Holbæk for den fine pris og ønsker stort tillykke til vores medkandidat, Kirkens Korshærs varmestue i Holbæk.

På vegne af SAND Vestsjælland – Helle Kjeldgaard Madsen.

Det sker i SAND: Kurser og arrangementer

Flere arrangementer følger – så hold øje med kalenderen her – og på sandudvalg.dk.

December

9/12	Bestyrelsesmøde i SAND	10-15	Mødeceter Odense, Buchwaldsgade 48, Odense C
18/12	Juleafslutning for SAND udvalg	11-16	RUL Bowling, Rugårdsvej 46, Odense C

Januar

13/1	Kick Off (øst): Generalforsamlinger 2026	10-15	Maskinhallen, Sundholmsvej 28, Kbh. S.
20/1	Kick Off (vest): Generalforsamlinger 2026	10-15	Aarhus (sted følger)

JULELUKKET 22/12 – 1/1 2026 begge dage inkl.

Det er altid gratis at deltage i SANDs arrangementer. Billetten vil vi gerne have din boform til at betale. I tvivl? Kontakt SAND på 8993 7060.